

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 3
W KRAKOWIE, UL. WIELICKA 265**

„Tam gdzie jest człowiek cierpiący musi znaleźć się człowiek, który otoczy cierpiącego wsparciem”

Jan Paweł II

MISJA

Jesteśmy szkołą, w której każdy uczeń ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi zdobywa wiedzę i umiejętności umożliwiające mu dalsze kształcenie i funkcjonowanie w grupie rówieśniczej. Nasi uczniowie odnajdują tu atmosferę sprzyjającą rozwojowi osobowości oraz pełną akceptację. Realizację przyjętych przez nas zadań umożliwia specjalistycznie wykwalifikowana kadra pedagogiczna.

WIZJA

Wychowanie osoby wrażliwej na dobro innych i własne, samodzielnej, umiejącej się uczyć pomimo choroby, bawić, współpracować z innymi.

W Zespole Szkół Specjalnych Nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Krakowie, ul. Wielicka 265, w oparciu o obowiązujące akty prawne:

- Ustawa o Systemie Oświaty
- Konstytucja RP
- Deklaracja o prawach dziecka

i dokumenty:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz.U. z dnia 23 czerwca 2016, poz.895), a także o wypracowane przez społeczność uczniowską i nauczycieli, uznano następujące wartości.

1. Stwarzanie optymalnych warunków zapewniających wszechstronny rozwój osobowości dziecka przewlekle chorego.
2. Kształtowanie u dziecka chorego wrażliwości społecznej i właściwego stosunku do otaczającego go świata.
3. Doskonalenie procesów adaptacji dziecka w czasie jego hospitalizacji oraz readaptacji po powrocie do szkoły macierzystej i środowiska lokalnego.
4. Współpraca z rodzicami jako ważny element w wychowaniu dzieci.
5. Zapewnienie poczucia zadowolenia i bezpieczeństwa na terenie szpitala oraz w kontaktach z innymi ludźmi.

Koncepcja pracy wychowawczej z dzieckiem chorym w ZSS Nr 3 w USD w Krakowie wynika ze wspólnie wypracowanej definicji **wychowania**.

Wychowanie - jest to długotrwały proces zmierzający do ukształtowania osobowości młodego człowieka poprzez:

- *wzajemną akceptację, tolerancję i wrażliwość*
- *dostarczanie dziecku pozytywnych wzorów zachowań*
- *odkrywanie jego potencjału możliwości intelektualnych podczas choroby i w czasie rekonwalescencji*
- *rozwijanie uzdolnień i kreatywności dziecka*
- *uczenie konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami czy negatywnymi emocjami*

- *wprowadzanie w świat kultury i sztuki*

W skład Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Uniwersyteckim Szpitalu dziecięcym w Krakowie wchodzi:

- *Przedszkole Specjalne nr 16*
- *Szkoła Podstawowa Specjalna nr 108 im. Aliny Fedorowicz*
- *Gimnazjum Specjalne nr 70*
- *XXXIX Liceum Ogólnokształcące Specjalne*

PRZEDSZKOLE SPECJALNE NR 16

WSTĘP

Program wychowawczy dla Przedszkola Nr 16 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 3 w Krakowie oparty został na Podstawie programowej wychowania przedszkolnego dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz.U. z dnia 23 czerwca 2016, poz.895).

Do kierunków pracy ustalonych dla całego Zespołu Szkół Specjalnych Nr 3 dobraliśmy wartości takie jak: zdrowie, bezpieczeństwo, współdziałanie w grupie, wpajanie wartości moralnych i patriotycznych, opracowaliśmy cele i zadania do realizacji z dziećmi – pacjentami w wieku przedszkolnym, szczególny nacisk kładąc na promocję zdrowia, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych, traumatycznych związanych z koniecznością pobytu w szpitalu.

Zwróciliśmy również uwagę na rozwijanie i ćwiczenie umiejętności komunikowania się werbalnego i niewerbalnego, zachowań empatycznych w stosunku do innych, wpajanie kultury zachowania oraz wychowanie patriotyczne.

Nauczyciel, realizując program wychowawczy, powinien:

- orientować się w przebytych przez dziecko chorobach (analiza dokumentacji medycznej i psychologicznej dziecka),
- umieć sprecyzować lęki i obawy dziecka,
- znać mechanizmy obronne najczęściej prezentowane przez wychowanka,

- poznać środowisko społeczne dziecka, jego braki w celu zorganizowania ewentualnej pomocy.

Współpracując z rodzicami, nauczyciel:

- wymienia informacje dotyczące dziecka poprzez rozmowy (kwestionariusz wywiadu),
- prowadzi pedagogizację, wskazując literaturę fachową, ewentualnie przekazuje posiadane materiały dotyczące wybranych zagadnień,
- wspomaga wiedzę rodziców na temat prawnych rozwiązań niektórych problemów dziecka przewlekle chorego.

Metody realizacji zadań programowych:

Z metod aktywizujących, aby zachęcić dziecko do działania, będą to metody:

- samodzielnego dochodzenia do wiedzy,
- zadań stawianych dziecku do wykonania,
- waloryzacyjne (ekspresyjne i impresyjne)

Z metod o charakterze rewalidacyjnym:

- Pedagogika Zabawy
- Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne
- wybrane techniki relaksacyjne

Z metod o charakterze badawczym:

- metody projekcyjne
- metoda obserwacji
- wywiad

Przykładowe zabawy, ułatwiające realizację treści programowych:

- zabawy dydaktyczne
- teatrzyki kukiełkowe
- zabawa w teatr
- swobodna ekspresja ruchowa przy muzyce
- swobodna ekspresja plastyczna
- konkursy plastyczne
- ćwiczenia oddechowe
- zabawy tematyczne
- zabawy socjoterapeutyczne

Formy pracy

- indywidualna
- zbiorowa
- w małych grupach lub zespołach

Ewaluacja

Ewaluacja programu będzie prowadzona na bieżąco. Uzyskane wyniki ewaluacji będą analizowane i wykorzystane do wprowadzenia zmian w programie.

Zmiany w postawach dzieci monitorowane mogą być poprzez: obserwację, rozmowy z dziećmi i rodzicami, testy projekcyjne, analizę prac dzieci.

I. ZDROWIE

CELE	ZADANIA	OSIĄGNIĘCIA
Wyrabianie aktywnej postawy w stosunku do własnej choroby oraz procesu leczenia	• Kształtowanie postaw prozdrowotnych • Uświadamianie konieczności poddawania się zabiegom medycznym	Dziecko: • zna zasady zdrowego żywienia • umie dostosować ubiór do warunków pogodowych • rozumie potrzebę codziennego badania lekarskiego • wie, że przyjmowanie leków, zastrzyki, kroplówki etc. są konieczne • wie, że nie może samodzielnie przyjmować leków
Wspomaganie procesu leczenia z uwzględnieniem higienicznego trybu życia	• Zaznajamianie się z budową własnego ciała • Nabywanie umiejętności dbania o higienę osobistą i najbliższego otoczenia • Nabywanie umiejętności wyrażania własnych uczuć i kontrolowania emocji	Dziecko: • nazywa poszczególne części swojej twarzy i ciała • umie dbać o higienę poszczególnych części ciała (ręce, zęby, uszy) • dba o porządek w miejscu pracy i zabawy • wie, że hałas szkodzi zdrowiu • stara się mówić umiarkowanym głosem • nazywa swoje emocje • rozpoznaje uczucia innych • bawi się tak, aby nie przeszkadzać innym • stara się pomagać innym • potrafi mówić o swoich problemach (rodzicom, nauczycielom)
Zapobieganie ujemnym skutkom nieprawidłowych przyzwyczajeń	• Uświadamianie konieczności spożywania posiłków w miejscu i czasie do tego przeznaczonych • Kształtowanie prawidłowych sposobów spędzania wolnego czasu	Dziecko: • wie, że posiłki spożywa się przy stole • zna zasady kulturalnego zachowania się przy stole • wie, że w szpitalu posiłki spożywa się w stołówce • rozumie potrzebę regularnego przyjmowania posiłków • uczestniczy w zabawach z rówieśnikami i rodzicami • bierze udział w zabawach ruchowych na miarę swoich możliwości • wie, że należy kłaść się wcześniej spać

II. BEZPIECZEŃSTWO

Cele	Zadania	Osiągnięcia
Wspomaganie procesu adaptacji dziecka do warunków szpitalnych	• Poznawanie nowego otoczenia • Poznawanie kolegów	Dziecko: • zna rozkład pomieszczeń na oddziale • rozpoznaje osoby z personelu • zna rozmieszczenie kąćków zainteresowań w sali zabaw • wie, że ma możliwość wyboru rodzaju i miejsca zabawy • sygnalizuje swoje preferencje, reguluje czas zabawy zgodnie ze swoim samopoczuciem • wie, że może przebywać w sali zabaw wspólnie z rodzicem • bawi się bez lęku i obaw • stara się zapamiętać imiona nowych kolegów • nawiązuje pozytywne relacje z rówieśnikami • bierze aktywny udział w zabawach integracyjnych
Poznawanie zagrożeń oraz wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych	• Poznanie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw w przedszkolu • Poznanie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze • Poznanie zasad zachowania ostrożności w kontaktach z obcymi	Dziecko: • rozumie potrzebę przestrzegania zasad bezpiecznej zabawy • wie, które zabawy są niebezpieczne • przestrzega umów i poleceń nauczyciela • zna podstawowe zasady ruchu drogowego (wybrane znaki drogowe, sygnalizacja świetlna, pasy etc.) • zna swój adres • zna numery alarmowe i wie, do kogo zadzwonić w sytuacji zagrożenia • wie, że obcy może być niebezpieczny • wie, że nie powinien wchodzić w relacje z obcymi (korzystać z zaproszeń, przyjmować od nich podarunków, słodyczy) • potrafi powiedzieć „nie” obcej osobie

III. WSPÓLDZIAŁANIE W GRUPIE

Cele	Zadania	Osiągnięcia
Komunikowanie się werbalne i niewerbalne	• Przekazywanie dzieciom informacji dotyczących kulturalnego zachowania się • Ćwiczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych • Uświadamianie prawa do intymności, zachowania odrębności i chwilowej izolacji • Kształtowanie szacunku i empatii w odniesieniu do osób dorosłych	Dziecko: • używa form grzecznościowych (proszę, dziękuję, przepraszam) • używa wyrażeń „dzień dobry”, „do widzenia” • dzieli się z innymi dziećmi zabawkami • nie niszczy cudzej własności i nie zabiera cudzych rzeczy bez pytania • stara się wyrażać swoje emocje w sposób społecznie akceptowany (bez agresji i przemocy) • wie, że kolega może mieć inne zdanie od niego • czeka cierpliwie na swoją kolej w zabawie • wie, że inny nie znaczy gorszy • rozumie, że kolega może nie mieć ochoty na zabawę • wspólnie z innymi dziećmi redaguje życzenia okolicznościowe • własnoręcznie wykonuje upominki, kartki i laurki • potrafi złożyć życzenia

IV. PATRIOTYZM

Cele	Zadania	Osiągnięcia
Kultywowanie zwyczajów i tradycji	• Kształtowanie postaw prorodzinnych • Organizacja i udział w uroczystościach zgodnie z kalendarzem imprez	Dziecko: • potrafi wymienić członków rodziny, wie, czym się zajmują • wie, że rodzina jest ważna • zna znaczenie Wigilii • potrafi złożyć życzenia świąteczne • potrafi śpiewać kolędy • zna tradycje i zwyczaje Świąt Wielkanocnych • potrafi wykonać pisanekę
Budzenie poczucia tożsamości narodowej	• Poznanie symboli narodowych • Poznanie wybranych znaczących miejsc w historii Polski (Kraków, Warszawa) • Poznanie wybranych świąt narodowych	Dziecko: • zna nazwę swojej ojczyzny, wie, że jest Polakiem • wie, jak wygląda flaga i godło Polski • zna nazwę stolicy Polski • rozpoznaje hymn Polski i przyjmuje postawę „na baczność” podczas słuchania hymnu • zna wybrane legendy związane z Krakowem i Warszawą • wie, jak wygląda syrenka warszawska, łajkonik • wie, co to jest Wawel • rozumie znaczenie słowa „wolność” • wie, że należy wywieszać flagę w święta narodowe (11 listopada, 3 maja)

SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA NR 108 IM. ALINY FEDOROWICZ

I Etap edukacyjny

I. Stwarzanie optymalnych warunków zapewniających wszechstronny rozwój osobowości dziecka przewlekle chorego.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Wspieranie dążeń dziecka chorego do samopoznania i zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości w warunkach szpitalnych.	• Stwarzanie sytuacji, w których dziecko uświadamiania sobie swoje mocne strony oraz ma możliwość wyrażania własnych potrzeb i uczuć. • Uczenie zasad asertywności w codziennym kontaktach z rodzicami, personelem medycznym, nauczycielami oraz rówieśnikami. • Organizowanie sytuacji w środowisku szpitalnym, w którym dziecko wyrazi swoje twórcze zdolności i umiejętnie wykorzysta zdobytą wiedzę w praktyce.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, rozmowa, analiza wytworów dziecka, mapa potrzeb dziecka.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Kształtowanie umiejętności dbania o higienę osobistą.	• Uświadomienie roli higieny w kształtowaniu postaw prozdrowotnych. • Utrwalanie nawyku dbania o higienę osobistą i własne zdrowie.	Wzajemna wymiana spostrzeżeń, obserwacja wycinkowa zachowań ucznia.	Wychowawcy, nauczyciele
3. Ukazywanie znaczenia zabaw dla prawidłowego funkcjonowania organizmu.	• Rozwijanie aktywności ruchowej poprzez: gry, zabawy, ćwiczenia poprawiające sprawność manualną i zachęcanie do czynnego uczestnictwa w zajęciach. • Stwarzanie sytuacji, które zredukują stan napięcia lękowego spowodowanego chorobą i pobytem w szpitalu.	Analiza wytworów dziecka, rozmowa kierowana.	Wychowawcy, nauczyciele
4. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.	• Stosowanie w pracy dydaktyczno-wychowawczej zasady podmiotowości i indywidualizacji. • Stwarzanie warunków umożliwiających rozwijanie zainteresowań uczniów.	Analiza wytworów dziecka, rozmowa kierowana.	Wychowawcy, nauczyciele
5. Ukazywanie konieczności spożywania regularnych posiłków dla prawidłowego rozwoju fizycznego i powrotu do	• Zapoznanie uczniów z grupami produktów spożywczych i ich rolą dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. • Zapoznanie z niebezpieczeństwem	Rozmowa kierowana, narysuj lub napisz: „Co robisz, aby być zdrowym?”.	Wychowawcy, nauczyciele

zdrowia.	wynikającym z tzw. „śmieciowego jedzenia”.		
	• Poznanie zasad zdrowego żywienia.		

II. Kształtowanie u dziecka chorego pożądanych postaw społecznych, patriotycznych i właściwego stosunku do otaczającego go świata.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie wrażliwości społecznej	• Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby i uczucia drugiego człowieka. • Rozwijanie wrażliwości empatycznej.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Kształtowanie postaw dialogu oraz umiejętności słuchania innych.	• Przekazanie uczniom informacji na temat kulturalnej dyskusji oraz ćwiczenie nabytej umiejętności.	Wzajemna wymiana spostrzeżeń.	
3. Kształtowanie postawy obywatelsko-patriotycznej.	• Poznawanie praw ucznia, człowieka, pacjenta oraz nauka korzystania z tych informacji. • Uczenie szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły. • Pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości i tradycji rodzinnej. • Poznawanie historii narodowej. • Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa. • Przygotowanie do życia w zjednoczonej Europie w poczuciu przynależności do ogólnie pojmowanej wspólnoty ludzkiej.	Rozmowy, obserwacje, mapa mentalna (pojęciowa), skrzynka pytań.	Wychowawcy, nauczyciele
4. Kształtowanie nawyków kultury osobistej oraz dbałości o język.	• Wdrażanie do umiejętnego nawiązywania kontaktów i komunikowania się z innymi.	Rozmowy, kula śniegowa, wizytówka (Jestem..., Mam..., Lubię...)	Wychowawcy, nauczyciele
5. Kształtowanie zasad etycznych i moralnych.	• Wyrobienie szacunku do siebie i innych ludzi, zwierząt oraz poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne. • Rozumienie potrzeb innych. • Różne formy więzi międzyludzkich (koleżeństwo, przyjaźń, miłość, sprawiedliwość, uczciwość, godność).	Obserwacja, rozmowa kierowana, narysuj lub napisz: „Co robi Twój kolega, gdy...”.	Wychowawcy, nauczyciele
6. Wdrażanie uczniów do	• Kształtowanie umiejętności	Rozmowa kierowana,	Wychowawcy,

wzajemnej pomocy koleżeńskiej.	empatycznego współdziałania w grupie. • Wzmacnianie więzi społecznych poprzez prace w grupie.	wzajemna wymiana spostrzeżeń, obserwacja.	nauczyciele

III. Doskonalenie procesów adaptacji dziecka w czasie jego hospitalizacji oraz readaptacji po powrocie do szkoły macierzystej i środowiska lokalnego.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie zdolności do samooceny.	Pomoc w poznawaniu swoich mocnych i słabych stron. Pomoc w odkrywaniu swoich własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ograniczeń. Stwarzanie sytuacji, w których uczeń potrafi wskazać swoje mocne strony. Wdrażanie do obiektywnego oceniania pracy swojej i innych.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, analiza dokumentów, narysuj lub napisz: „Jestem dobry w...”.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Kształtowanie u uczniów pozytywnej motywacji do nauki.	Stosowanie zróżnicowanych aktywizujących metod nauczania. Wdrażanie do systematycznych i zaplanowanych działań dydaktyczno - wychowawczych	Mapa skojarzeń, rybi szkielet	Wychowawcy, nauczyciele
3. Kształtowanie umiejętności akceptacji samego siebie i zespołu koleżeńskiego.	Zachęcanie uczniów do bliższego poznawania siebie. Uwrażliwienie uczniów na prawa i potrzeby drugiego człowieka.	Obserwacja zachowań, herb (Co lubię?, Moje marzenia..., Jaka jestem...)	Wychowawcy, nauczyciele
4. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych potrzeb i uczuć.	Czy można mówić nie używając słów-scenki rodzajowe.	Analiza wytworów prac dzieci.	Wychowawcy, nauczyciele
5. Kształtowanie postaw tolerancji i empatii w stosunku do innych .	Akceptowanie cudzej odmienności	Rozmowa kierowana.	Wychowawcy, nauczyciele
6. Objęcie szczególną opieką nowo przybyłych pacjentów i ich rodzin	Tworzenie właściwego klimatu wychowawczego wobec ucznia-pacjenta przyjętego do szpitala. Kształtowanie właściwej postawy rodziców wobec choroby dziecka. Wdrażanie do świadomego udziału w procesie leczenia. Zapoznanie z Europejską Kartą Praw Pacjenta w Szpitalu.	Rozmowa kierowana.	Wychowawcy, nauczyciele
7. Pomoc uczniom w readaptacji po powrocie	Wypracowanie formy przekazu informacji o uczniu-pacjencie.	Rozmowa, karty informacyjne,	Wychowawcy, nauczyciele

do domu i szkoły.	• Dostarczanie materiału dydaktycznego do ćwiczeń domowych.	ocena opisowa, zaświadczenia.	
8. Współpraca z personelem medycznym	• Konsultacje z lekarzem prowadzącym, psychologiem, pielęgniarką, rehabilitantem, dietetykiem. • Gromadzenie informacji niezbędnych podczas pracy z dzieckiem chorym. • Opracowanie pisemnych opinii o uczniach-pacjentach oraz wskazówek do pracy z uczniem przewlekle chorym w placówce macierzystej.	Rozmowa kierowana.	Wychowawcy, nauczyciele

IV. Współpraca z rodzicami jako ważny element w wychowaniu dzieci.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie właściwej postawy rodziców wobec choroby dziecka.	• Przeprowadzanie rozmów z rodzicami: spontanicznych i zaplanowanych.	Rozmowy indywidualne i grupowe.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Prezentacja rodzicom przydatnej: literatury, adresów fundacji, stron internetowych, instytucji wspomagających rodziców dzieci z różnymi schorzeniami.	• Dostarczanie potrzebnych materiałów. • Zachęcanie rodziców do korzystania z form pomocy organizowanych przez szpital (seminaria, prelekcje, dyskusje).	Rozmowy kierowane.	Wychowawcy, nauczyciele
3. Podejmowanie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych	• Próby rozwiązywania problemów związanych z chorobą, rozwojem i dorastaniem dziecka	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, rozmowy indywidualne.	Wychowawcy, nauczyciele
4. Aktywny udział rodziców w życiu szkoły.	• Spotkania z rodzicami, imprezy okolicznościowe. • Zachęcanie dziecka do uczestnictwa w konkursach promujących naszą placówkę.	Udział dzieci w konkursach liczne nagrody, wyróżnienia.	Wychowawcy, nauczyciele
5. Informowanie rodziców o postępach i osiągnięciach dzieci (wyniki w nauce, zachowanie).	• Przeprowadzanie rozmów z rodzicami, prawnymi opiekunami.	Analiza wyników	Wychowawcy, nauczyciele

V. Zapewnienie poczucia zadowolenia i bezpieczeństwa na terenie szpitala oraz w kontaktach z innymi ludźmi.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Udział w uroczystościach i imprezach organizowanych na terenie Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego.	• Bezpieczne uczestnictwo (zgodnie z procedurami) w imprezach, po uprzedniej konsultacji z personelem medycznym.	Rozmowy, obserwacje.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Stop przemocy w Internecie.	• Uczenie świadomego i umiejętnego poruszania się w Internecie. • Ukazanie uczniom rodzajów zagrożeń i uświadomienie przyczyn i skutków niewłaściwego korzystania ze środków multimedialnych.	Rozmowy sytuacyjne, obserwacja.	Wychowawcy, nauczyciele
3. Kształtowanie odpowiednich postaw w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami, osobami dorosłymi znanymi i obcymi.	• Uczenie postawy ograniczonego zaufania do innych. • Utrwalanie zachowań asertywnych. • Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.	Rozmowy spontaniczne i kierowane, obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, wymiana spostrzeżeń.	Wychowawcy, nauczyciel

II Etap edukacyjny

I. Stwarzanie optymalnych warunków zapewniających wszechstronny rozwój osobowości dziecka przewlekle chorego.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania.	• Rozwijanie przedmiotowej tożsamości dziecka • Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości. • Rozwijanie wiary we własne możliwości. • Ukazywanie możliwości i kształtowanie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, analiza wytworów dzieci, test zdań niedokończonych, analiza schematu postaci: „Gdyby moje ciało umiało mówić.”	Wychowawcy, nauczyciele
2. Uświadamianie wartości istotnych dla jednostki.	• Rozwijanie poczucia samodzielności i niezależności. • Uczenie zachowań asertywnych. • Rozwijanie wyobraźni i postaw twórczych. • Budzenie wrażliwości estetycznej.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, analiza wytworów dzieci, test zdań niedokończonych, analiza schematu postaci: „Gdyby moje ciało umiało mówić.”	Wychowawcy, nauczyciele
3. Wspieranie dziecka przewlekle chorego.	• Prowadzenie zajęć metodami dostosowanymi do możliwości wysiłkowych dziecka przewlekle chorego. • Stosowanie pozytywnych wzmocnień przy podejmowanych przez dziecko zadaniach. • Uczenie sposobów rozładowywania emocji poprzez różne formy ekspresji twórczej.	Rozmowa, obserwacja zachowań uczniów	Wychowawcy, nauczyciele
4. Rozwijanie dbałości o swoje zdrowie i wygląd.	• Przedstawianie korzyści płynących z troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo.	Wzajemna wymiana spostrzeżeń, rozmowa	Wychowawcy, nauczyciele
5. Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie wartości istotnych dla grupy.	• Rozwijanie wzajemnego szacunku. • Rozwijanie wrażliwości empatycznej, rozumienia empatycznego. • Wdrażanie do umiejętnego nawiązywania kontaktów i konstruktywnego komunikowania się z innymi. • Kształtowanie umiejętności	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, rozmowy indywidualne	Wychowawcy, nauczyciele

	podejmowania odpowiednich decyzji.		

II. Kształtowanie u dziecka chęci chętnych postaw społecznych, patriotycznych i właściwego stosunku do otaczającego go świata.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie postaw moralnych.	• Uświadomienie znaczenia hierarchii wartości. • Kształtowanie pozytywnych wzorców zachowań i norm moralnych.	Rozmowy indywidualne	Wychowawcy, nauczyciele
2. Kształtowanie postaw prospołecznych.	• Personalizacja życia i odnajdywanie swego miejsca w rodzinie, grupie koleżeńskej oraz społeczności szpitalnej. • Przyjmowanie odpowiedzialności za powierzone zadania i czyny.	Analiza rysunku: „Ja i moja rodzina”, „Ja i mój kolega”, obserwacja wycinkowa zachowań ucznia	Wychowawcy, nauczyciele
3. Rozbudzanie więzi z rodziną.	• Zrozumienie i docenienie wartości rodziny. • Kształtowanie szacunku do rodziny. • Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu rodziny.	Rozmowa, obchodzenie świąt o charakterze rodzinnym	Wychowawcy, nauczyciele
4. Kształtowanie postaw tolerancji, akceptacji i zrozumienia dla mniejszości narodowych i różnic kulturowych.	• Zapoznanie z prawami człowieka. • Przeprowadzenie zajęć na temat tolerancji. • Kształtowanie umiejętności współżycia z ludźmi wyznającymi inną religię lub żyjącymi w odmiennej kulturze.	Rozmowy, obserwacje zachowań uczniów	Wychowawcy, nauczyciele
5. Wdrażanie do ochrony środowiska naturalnego.	• Zapoznanie z najbliższym środowiskiem – znaczenie ekologii dla każdego człowieka. • Angażowanie się w akcje ekologiczne.	Test: „Śmieci mniej – Ziemi lżej”	Wychowawcy, nauczyciele
6. Kształtowanie umiejętności i potrzeby korzystania z różnych źródeł informacji.	• Rozbudzanie potrzeb czytelniczych. • Wdrażanie do świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.	Konkursy literackie i plastyczne, rozmowa	Wychowawcy, nauczyciele

III. Doskonalenie procesów adaptacji dziecka w czasie jego hospitalizacji oraz readaptacji po powrocie do szkoły macierzystej i środowiska lokalnego.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Wspomaganie procesu adaptacji dziecka do warunków szpitalnych.	• Ocena środowiska, z którego dziecko przyszło do szpitala. • Ustalenie czynników stresogennych. • Orientacja na najczęściej stosowane mechanizmy obronne. • Podtrzymywanie zainteresowań dziecka w celu zmniejszenia wpływu negatywnych przeżyć związanych z pobytem w szpitalu.	Kwestionariusz wywiadu z rodzicami, wywiad z personelem medycznym i psychologiem, arkusz obserwacji dziecka, rozmowy kierowane.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Kształtowanie właściwej postawy rodziców wobec choroby dziecka.	• Rozwijanie umiejętności akceptowania i wypowiadania się na temat choroby dziecka. • Wdrażanie rodziców do aktywnego udziału w zajęciach pozalekcyjnych.	Rozmowy indywidualne, pedagogizacja rodziców	Wychowawcy, nauczyciele
3. Wyrabianie aktywnej postawy w stosunku do własnej osoby oraz readaptacji po powrocie do domu.	• Kształtowanie umiejętności akceptacji samego siebie. • Wdrażanie do umiejętnego funkcjonowania w środowisku pozaszpitalnym. • Przekazanie nauczycielom ze szkoły macierzystej informacji o postępach w nauce i zachowaniu. • Przeciwdziałanie zaburzeniom emocjonalnym wywołanym chorobą i pobytem w szpitalu.	Test zdań niedokończonych: „Potrafię dobrze...”, „Jestem...”, rozmowa, obserwacja dziecka, zaświadczenie o ocenach uzyskanych w szkole szpitalnej.	Wychowawcy, nauczyciele

IV. Kształtowanie nawyków dbania o bezpieczeństwo własne i osób z najbliższego otoczenia.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie nawyków dbania o bezpieczeństwo fizyczne.	• Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa w szkole, w domu, podczas zabawy w kontaktach z innymi ludźmi. • Kształtowanie odpowiednich nawyków i przyzwyczajeń zdrowotnych.	Rozmowy, konkursy, plakaty	Wychowawcy, nauczyciele

	• Utrwalanie wiedzy na temat poruszania się na drogach i korzystania z komunikacji publicznej. • Zapoznanie z bezpiecznymi formami spędzania wolnego czasu.		
2. Przeciwdziałanie zagrożeniom.	• Uświadomienie uczniom zagrożeń współczesnego świata. • Ukazywanie zdrowotnych, społecznych i moralnych następstw uzależnień. • Propagowanie zdrowego stylu życia.	Gazetki tematyczne, konkursy, plakaty	Wychowawcy, nauczyciele
3. Bezpieczne korzystanie z komputera i Internetu.	• Zapoznanie z zasadami bezpiecznego używania komputera. • Zaznajomienie z bezpiecznym korzystaniem z sieci. • Uświadamianie o niebezpieczeństwach i zagrożeniach związanych z korzystaniem z Internetu	Bezpieczne korzystanie z komputera	Wychowawcy, nauczyciele

V. Przygotowanie wychowanków do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społeczeństwa i państwa.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Wyrabianie szacunku do własnego państwa, symboli narodowych, pamiątek i tradycji.	• Zapoznanie z symbolami narodowymi. • Zaznajomienie ze świętami państwowymi. • Budzenie szacunku do miejsc pamięci narodowej, zabytków i wytworów kultury narodowej.	Konkursy plastyczne, gazetki tematyczne, pogadanki	Wychowawcy, nauczyciele
2. Budzenie uczuć patriotycznych oraz zainteresowań przeszłością i teraźniejszością Polski.	• Zapoznanie z historią kraju i miasta. • Zainteresowanie uczniów przemianami zachodzącymi w kraju i na świecie. • Obchodzenie świąt narodowych.		Wychowawcy, nauczyciele
3. Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.	• Przeprowadzenie wyborów do samorządu szkolnego. • Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia. • Zapoznanie z zasadami		Wychowawcy, nauczyciele

	głosowania w demokratycznych wyborach.		
4. Kształtowanie postawy proeuropejskiej.	• Pogłębianie wiedzy na temat Unii Europejskiej i udziału Polski w sprawowaniu władzy w Unii Europejskiej. • Zapoznanie z symbolami narodowymi i krajami-członkami Unii Europejskiej.	Rozmowy, konkursy tematyczne	Wychowawcy, nauczyciele

VI. Współpraca z rodzicami i innymi instytucjami.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Współpraca z rodzicami.	• Informowanie rodziców o postępach uczniów w nauce i o ich zachowaniu. • Stwarzanie dogodnych warunków, do systematycznych kontaktów z nauczycielami poszczególnych przedmiotów. • Pedagogizacja rodziców. • Zachęcanie rodziców do udziału w życiu szkoły.	Rozmowa	Wychowawcy, nauczyciele
2. Współpraca ze środowiskiem medycznym.	• Zbieranie informacji o stanie zdrowia dzieci. • Wymiana informacji z psychologiem.	Rozmowa	Wychowawcy, nauczyciele
3. Współpraca ze szkołami macierzystymi dzieci.	• Wymiana informacji o uczniach.	Zaświadczenia o uzyskanych ocenach i osiągnięciach	Wychowawcy, nauczyciele
4. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.	• Współpraca z władzami lokalnymi i organem prowadzącym szkołę. • Współpraca z placówkami kulturalnymi i oświatowymi. • Współpraca z księdzem kapłanem.	Zaświadczenia, rozmowa	Wychowawcy, nauczyciele

GIMNAZJUM NR 70

I. Stwarzanie optymalnych warunków zapewniających wszechstronny rozwój osobowości dziecka przewlekle chorego.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Rozbudzanie zainteresowań dziecka własnym zdrowiem i rozwojem.	• Nauka radzenia sobie z własnymi emocjami, nastrojami, dolegliwościami psychosomatycznymi. • Dbanie o zdrowie własne i innych ludzi. • Promowanie zdrowego stylu życia.	Ankieta, rozmowa kierowana z uczniami.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Kształtowanie umiejętności dbania o higienę osobistą.	• Uświadomienie roli higieny osobistej w kształtowaniu postaw prozdrowotnych. • Utrwalenie nawyku dbania o higienę osobistą i sprawność fizyczną.	Wzajemna wymiana spostrzeżeń, obserwacja wycinkowa zachowań ucznia	Wychowawcy, nauczyciele
3. Ukazywanie znaczenia zabaw dla prawidłowego funkcjonowania organizmu.	• Rozwijanie aktywności ruchowej poprzez gry, zabawy, ćwiczenia poprawiające sprawność fizyczną i manualną. • Stwarzanie sytuacji, które zredukują stan napięcia i lęku spowodowanego chorobą i pobytem w szpitalu.	Analiza wytworów dzieci, rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele
4. Ukazywanie konieczności spożywania regularnych posiłków dla prawidłowego rozwoju fizycznego i powrotu do zdrowia.	• Zapoznanie uczniów z czterema grupami produktów spożywczych i ich rolą dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. • Zapoznanie z niebezpieczeństwem wynikającym z tzw. „śmieciowego jedzenia”. • Poznanie zasad zdrowego żywienia. • Kształtowanie postawy nie ulegania perswazyjnej roli reklam.	Rozmowa kierowana, Ankieta	Wychowawcy, nauczyciele
5. Przygotowanie do odpowiedzialności za siebie i innych.	• Praca nad świadomym rozumieniem wartości istotnych w pełnieniu różnych ról społecznych (członka rodziny, ucznia, kolegi ...). • Zapoznanie z kryteriami	Rozmowa kierowana z uczniami	Wychowawcy, nauczyciele

	dojrzałej osobowości i odpowiedzialności za własny rozwój. • Nauka szacunku do siebie i innych.		
6. Stymulowanie empatii i niwelowanie stanów lękowych wynikających z hospitalizacji.	• Stwarzanie warunków do realizacji własnych zamierzeń, podjęcie różnych form aktywności. • Organizacja, udział w różnych imprezach i uroczystościach okolicznościowych. • Próby dokonania przewartościowań i spojrzenia na siebie z innej perspektywy.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, rozmowa	Wychowawcy, nauczyciele
7. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.	• Stosowanie w pracy dydaktyczno-wychowawczej zasady podmiotowości i indywidualizacji. • Stwarzanie warunków umożliwiających rozwijanie zainteresowań uczniów .	Test zdań niedokończonych	Wychowawcy, nauczyciele

II. Kształtowanie u dziecka chorego pożądanych postaw społecznych, patriotycznych i właściwego stosunku do otaczającego go świata.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Ukazywanie godności człowieka, wartości, celu i sensu życia.	• Przedstawienie podstawowych wartości w życiu. • Ukazanie potrzeby szczerstwa. • Kształtowanie postawy poszanowania własnej godności, godności innych, chorych niepełnosprawnych i starszych osób. • Uświadomienie sensu życia jako fundamentalnej wartości.	Rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele
2. Pomoc w budowaniu własnego spójnego systemu wartości.	• Kształtowanie umiejętności poznawczych (obserwacja, zdolność samodzielnego myślenia, rozwiązywanie problemów). • Stwarzanie warunków do tworzenia własnej hierarchii wartości.	Obserwacja, analiza wycinkowa zachowań ucznia	Wychowawcy, nauczyciele
3. Kształtowanie postaw dialogu, umiejętności słuchania innych.	• Przekazanie uczniom informacji na temat kulturalnej dyskusji, ćwiczenie nabytej	Wzajemna wymiana spostrzeżeń	Wychowawcy, nauczyciele

	umiejętności.		
4. Kształtowanie zasad etycznych i moralnych przyjętych w zbiorowości szpitalnej.	• Kształtowanie postawy kultury osobistej, odpowiedzialności, wrażliwości, uczciwości. • Nauka rozumienia oraz obiektywnej oceny potrzeb swoich i innych.	Obserwacja, rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele
5. Kształtowanie umiejętności współistnienia w grupie.	• Dyskusja na temat czym jest koleżeństwo a czym przyjaźń, rywalizacja a współdziałanie, ambicja i jej odmiany.	Obserwacja zachowań ucznia	Wychowawcy, nauczyciele
6. Wdrażanie uczniów do wzajemnej pomocy koleżeńskiej.	• Kształtowanie umiejętności empatycznego współdziałania w grupie. • Rozwijanie nawyków społecznego współżycia. • Wzmacnianie więzi społecznych poprzez pracę w grupie.	Rozmowa kierowana, wzajemna wymiana spostrzeżeń	Wychowawcy, nauczyciele
7. Kształtowanie nawyków kultury osobistej, dbałość o język.	• Kształcenie umiejętności stanowczego i kulturalnego wyrażania swoich opinii.	Rozmowy	Wychowawcy, nauczyciele
8. Kształtowanie postawy obywatelsko-patriotycznej.	• Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa. • Poznawanie praw ucznia, człowieka, pacjenta oraz nauka korzystania z tych informacji. • Uczenie szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły. • Poznawanie historii narodowej. • Przygotowanie do życia w zjednoczonej Europie w poczuciu przynależności do ogólnie pojmowanej wspólnoty ludzkiej. • Pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości i tradycjach rodzinnych.	Rozmowy, obserwacje.	Wychowawcy, nauczyciele

III. Doskonalenie procesów adaptacji dziecka w czasie jego hospitalizacji oraz readaptacji po powrocie do szkoły macierzystej i środowiska lokalnego.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie zdolności do samooceny.	• Pomoc w poznaniu swoich mocnych i słabych stron. • Pomoc w odkrywaniu własnych ograniczeń i możliwości, predyspozycji oraz talentów. • Stwarzanie sytuacji w których uczeń potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony. • Czynny udział w bieżącej kontroli swoich ocen. • Ocenianie pracy swojej i innych.	Obserwacja wycinkowa uczniów, analiza dokumentów.	Wychowawcy, nauczyciele.
2. Kształtowanie u uczniów pozytywnej motywacji do nauki.	• Stosowanie zróżnicowanych, aktywizujących metod nauczania.	Mapa skojarzeń	Wychowawcy, nauczyciele
3. Kształtowanie postaw do bycia osobą wytrwałą i pracowitą.	• Kształtowanie postaw społecznie pożądanых. • Wdrażanie do systematycznych, zaplanowanych działań dydaktyczno- wychowawczych.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia	Wychowawcy, nauczyciele
4. Kształtowanie umiejętności akceptacji samego siebie i zespołu koleżeńskiego.	• Zachęcanie uczniów do bliższego poznawania samego siebie. • Uwrażliwienie uczniów na prawa i potrzeby drugiego człowieka.	Obserwacje zachowań,	Wychowawcy, nauczyciele
5. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych potrzeb i uczuć.	• Czy można mówić nie używając słów – scenki rodzajowe.	Analiza wytworów prac dzieci	Wychowawcy, nauczyciele
6. Kształtowanie umiejętnego planowania nauki i wypoczynku.	• Przekazywanie wiedzy na temat skutecznych metod i technik uczenia się. • Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji. • Wskazanie w jaki sposób można wykorzystać czas wolny podczas pobytu w szpitalu. • Poznanie różnorodnych sposobów spędzania wolnego	Piramida priorytetów	Wychowawcy, nauczyciele

	czasu.		
7. Kształtowanie postaw tolerancji i empatii w stosunku do innych.	• Akceptowanie cudzej odmienności.	Rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele
8. Objęcie szczególną opieką nowoprzybytych pacjentów i ich rodzin.	• Wdrażanie do świadomego udziału w procesie leczenia. • Zapoznanie z Europejską Kartą Praw Pacjenta w Szpitalu.	Rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele
9. Współpraca z personelem medycznym.	• Konsultacje z lekarzem prowadzącym, psychologiem. • Gromadzenie informacji niezbędnych podczas pracy z dzieckiem chorym. • Opracowywanie pisemnych opinii o uczniach-pacjentach oraz wskazówek do pracy z uczniem przewlekle chorym w placówce macierzystej.	Rozmowa	Wychowawcy

IV. Współpraca z rodzicami jako ważny element w wychowaniu dzieci i młodzieży.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie właściwej postawy rodziców wobec choroby dziecka.	• Przeprowadzanie rozmów z rodzicami: spontanicznych i zaplanowanych.	Rozmowy indywidualne i grupowe.	Wychowawcy, nauczyciele.
2. Prezentacja rodzicom przydatnej: literatury, adresów fundacji, stron Internetowych, instytucji wspomagających rodziców dzieci z różnymi schorzeniami.	• Przeprowadzanie prelekcji. • Dostarczenie potrzebnych materiałów.	Rozmowy	Wychowawcy, nauczyciele
3. Podejmowanie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych.	• Rozmowy indywidualne. • Próby rozwiązywania problemów wieku dojrzewania.	Obserwacja wycinkowa zachowań ucznia.	Wychowawcy, nauczyciele
4. Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły.	• Spotkania z rodzicami, imprezy okolicznościowe. • Zachęcanie do brania współodpowiedzialności za sale zabaw na oddziałach.	Obserwacje zachowa.	Wychowawcy, nauczyciele
5. Komunikowanie o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki w nauce, zachowanie, egzaminy).	• Przeprowadzanie rozmów z rodzicami, prawnymi opiekunami.	Analiza wyników.	Wychowawcy, nauczyciele

V. Zapewnienie poczucia zadowolenia i bezpieczeństwa na terenie szpitala oraz w kontaktach z innymi ludźmi.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Udział w uroczystościach i imprezach organizowanych na terenie Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego.	• Bezpieczne uczestnictwo (zgodnie z procedurami) w imprezach, po uprzedniej konsultacji z personelem medycznym.	Rozmowy, obserwacje.	Wychowawcy, nauczyciele.
2. Stop cyberprzemocy. 3. Zapobieganie przemocy psychicznej.	• Uczenie świadomego i umiejętnego poruszania się w cyberprzestrzeni • Ukazanie uczniom rodzajów zagrożeń, uświadomienie przyczyn i skutków nadmiernego i niekontrolowanego korzystania z komputera, Internetu. • Zapoznanie uczniów z groomingiem i cyberbullyingiem w Internecie. • Umiejętne korzystanie z portali społecznościowych • Zapoznanie wychowanków z mobbingiem i jego konsekwencjami.	Rozmowy sytuacyjne, obserwacja, próba dokonania przewartościowania. Ankieta	Wychowawcy, nauczyciele
4. Kształtowanie odpowiednich postaw w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami, osobami dorosłymi znanymi i obcymi.	• Uczenie postawy ograniczonego zaufania wobec innych. • Utrwalanie zachowań asertywnych. • Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.	Rozmowy spontaniczne i kierowane, obserwacja wycinkowa zachowań ucznia, wymiana spostrzeżeń.	Wychowawcy, nauczyciele

XXXIX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SPECJALNE

I. Stwarzanie optymalnych warunków zapewniających wszechstronny rozwój osobowości dziecka przewlekle chorego

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Wspomaganie optymalnego rozwoju młodego człowieka	• indywidualne podejście do ucznia• pobudzanie kreatywności, poprzez akcentowanie zalet twórczej postawy wobec rzeczywistości• budzenie zainteresowania kulturą i nauką• ukazywanie różnorodnych dróg rozwoju jednostki i możliwości osiągnięcia sukcesu w życiu• stworzenie prawidłowych warunków dla przebiegu procesu edukacyjnego• przeciwdziałanie zagrożeniom cywilizacyjnym	obserwacja, rozmowa, dyskusja, plan pracy szkoły, samokształcenie nauczycieli	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja
2. Kształtowanie dojrzałości życiowej uczniów i przygotowanie do pełnienia określonych ról społecznych	• dostrzeganie wielu wymiarów ludzkiej osoby i rozwijania ich w procesie edukacyjno-wychowawczym• współkształtowanie prawidłowego systemu wartości• rozwijanie umiejętności budowania prawidłowej relacji z drugim człowiekiem• wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych• uczenie konieczności świadomego podejmowania istotnych decyzji i akceptacji spraw, na które nie ma się wpływu• rozwijanie prawidłowych postaw życiowych (szacunek dla inności; empatia i współczucie; współpraca w grupie)	rozmowa, obserwacja i analiza zachowań, ankiety, plan pracy szkoły	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja

	• rozwijanie umiejętności mówienia o uczuciach, emocjach i postawach • kształtowanie zdolności radzenia sobie z trudnymi uczuciami i sytuacjami		
3. Przygotowanie do prawidłowego funkcjonowania na kolejnych etapach drogi życiowej	• ukazanie możliwości wyboru dróg życiowych (zmiany sytuacji) • kształtowanie umiejętności wyciągania wniosków ze swojego postępowania i refleksyjnego podchodzenia do życia • podkreślanie wagi dalszego kształcenia • poszerzanie granic wolności	praca wychowawcza z uczniem, obserwacja, rozmowa kierowana, dyskusja	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja
4. Wspieranie procesu leczenia	• priorytetowe traktowanie stanu zdrowia i wskazań lub przeciwwskazań lekarsko – psychologiczne • uwzględnianie celów terapeutycznych w procesie edukacji • dostrzeganie indywidualności młodego człowieka • kształtowanie samoświadomości ucznia • nakłanianie do świadomego wyboru zdrowego stylu życia	rozmowa, obserwacja	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja

II. Kształtowanie u dziecka chorego pożądanych postaw społecznych, patriotycznych i właściwego stosunku do otaczającego go świata.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Kształtowanie postaw wrażliwości na krzywdę, reagowania na przejawy zła, poczucia własnej godności, szacunku i poszanowania godność każdego człowieka,	• Przedstawienie podstawowych wartości w życiu. • Ukazanie potrzeby szczęścia. • Kształtowanie postawy poszanowania własnej godności, godności innych, chorych niepełnosprawnych i starszych osób. • Uświadomienie sensu życia jako fundamentalnej wartości.	Rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele

2. Pomoc w budowaniu własnego spójnego systemu wartości.	• Kształtowanie umiejętności poznawczych. • Stwarzanie warunków do tworzenia własnej hierarchii wartości.	Obserwacja, analiza wycinkowa zachowań ucznia	Wychowawcy, nauczyciele
3. Kształtowanie postaw dialogu, umiejętności słuchania innych. Umiejętności zachowania się w sytuacjach konfliktowych, poszanowania postaw innych i obrony własnej niezależności,	• Przekazanie uczniom informacji na temat kulturalnej dyskusji, ćwiczenie nabytej umiejętności.	Wzajemna wymiana spostrzeżeń	Wychowawcy, nauczyciele
4 Poszanowania różnorodności poglądów, religii, przekonań, wartości,	• Stwarzanie sytuacji (lekcyjnych i pozalekcyjnych) służących poznaniu różnorodnych przekonań, religii, wartości, poglądów: lekcje religii, inicjowanie debat szkolnych dotyczących kontrowersyjnych poglądów,	Rozmowa kierowana, obserwacja	Nauczyciele, wychowawca
5. Kształtowanie zasad etycznych i moralnych przyjętych w zbiorowości szpitalnej.	• Kształtowanie postawy kultury osobistej, odpowiedzialności, wrażliwości, uczciwości. • Nauka rozumienia oraz obiektywnej oceny potrzeb swoich i innych.	Obserwacja, rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele
6. Miłość a pożądanie. Kształtowanie umiejętności rozróżniania uczuć.	• Kształtowanie poszanowania dla seksualności własnej i innych osób; umiejętności rozróżniania miłości od pożądania; odpowiedzialności za czyny związane z rozpoczęciem pożycia seksualnego.	Rozmowa kierowana, dyskusja, wymiana spostrzeżeń	Wychowawcy, nauczyciele
7. Kształtowanie umiejętności współistnienia w grupie	• Dyskusja na temat czym jest koleżeństwo a czym przyjaźń, rywalizacja a współdziałanie, ambicja i jej odmiany.	Obserwacja zachowań ucznia	Wychowawcy, nauczyciele
8. Wdrażanie uczniów do wzajemnej pomocy koleżeńskiej.	• Kształtowanie umiejętności empatycznego współdziałania w grupie. • Rozwijanie nawyków społecznego współżycia.	Rozmowa kierowana, wzajemna wymiana spostrzeżeń	Wychowawcy, nauczyciele

	• Wzmacnianie więzi społecznych poprzez pracę w grupie.		
9. Kształtowanie nawyków kultury osobistej, dbałość o język.	• Kształcenie umiejętności stanowczego i kulturalnego wyrażania swoich opinii.	Rozmowy	Wychowawcy, nauczyciele
10. Kształtowania umiejętności korzystania ze źródeł informacji, zasobów Internetu umiejętność krytycznego interpretowania faktów tam zawartych. Kształtowanie zamiłowania do kultury, wiedzy i nauki jako dziedzictwa narodowego, społecznego i obyczajowego.	• Rozwijanie edukacji czytelniczej i informacyjnej, kształtowanie dojrzałego modelu korzystania z Internetu	Rozmowa, pogadanka, praca z uczniem na przykładzie z użyciem multimediiów	Nauczyciele, wychowawcy
11. Kształtowanie postawy obywatelsko - patriotycznej.	• Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego. • Poznawanie praw ucznia, człowieka, pacjenta oraz nauka korzystania z tych informacji. • Uczenie szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły. • Poznawanie historii narodowej. • Przygotowanie do życia w zjednoczonej Europie w poczuciu przynależności do ogólnie pojmowanej wspólnoty ludzkiej. • Pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości i tradycjach rodzinnych. • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne.	Rozmowa kierowana, dyskusja obserwacje.	Wychowawcy, nauczyciele

III. Doskonalenie procesów przystosowawczych ucznia w trakcie hospitalizacji i ponownej adaptacji po powrocie do szkoły macierzystej oraz dokonywania wyborów związanych z dalszym kształceniem.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Stwarzanie warunków do optymalnego rozwoju uczniów w czasie pobytu w szpitalu	• Umożliwienie i ułatwienie uczniowi hospitalizowanemu przyswajania wiedzy • Poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem • Kształtowanie znajomości rozumienia i wyrażania uczuć • Uwrażliwienie na potrzeby drugiego człowieka	Rozmowa kierowana z uczniami , obserwacje zachowań ,	Wychowawcy, nauczyciele
2. Kształtowanie umiejętności i tworzenie warunków do osiągnięcia sukcesu na płaszczyźnie różnorodnych umiejętności i zainteresowań	• Inspirowanie do odkrywania własnych uzdolnień i predyspozycji • Rozwijanie zainteresowań i zdolności poprzez udział w konkursach i warsztatach szkolnych	Rozmowy, obserwacje, analiza wytworów dzieci	Wychowawcy, nauczyciele
3. Rozwijanie samodzielności i kreatywności	• Umożliwienie i ułatwienie uczniom samodzielnego zdobywania informacji • Rozwijanie umiejętności prezentacji własnych osiągnięć • Wdrażanie do dzielenia się zdobytą wiedzą i umiejętnościami	Rozmowa kierowana , wzajemna wymiana spostrzeżeń	Wychowawcy, nauczyciele
4. Kształtowanie dojrzałości życiowej i umiejętności podejmowania trafnych decyzji związanych z wyborem kierunku dalszej edukacji	• Pomoc w określaniu swoich mocnych i słabych stron • Pomoc w kształtowaniu realistycznej samooceny • Zapoznanie z kierunkami orientacji zawodowej	Rozmowy , obserwacje	Wychowawcy, nauczyciele
5. Przygotowanie ucznia do ponownej adaptacji w szkole macierzystej	• Utrzymywanie kontaktu ze szkołą macierzystą • Kontynuacja programu nauczania we współpracy ze szkołą macierzystą • Wyrównywanie braków wynikających z długotrwałej choroby	Rozmowa kierowana , wzajemna wymiana spostrzeżeń	Wychowawcy, nauczyciele

6. Objęcie opieką nowoprzybyłych uczniów	• Wdrażanie do świadomego udziału w procesie leczenia • Zapoznanie z Europejską Kartą Praw Pacjenta w Szpitalu	Rozmowa kierowana	Wychowawcy, nauczyciele
7. Współpraca z personelem medycznym	• Konsultacje z lekarzem prowadzącym i psychologiem • Gromadzenie informacji niezbędnych podczas pracy z dzieckiem chorym	Rozmowa	wychowawcy

IV. Współpraca z rodzicami jako ważny element w wychowaniu dzieci i młodzieży.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Współpraca z rodzicami.	• Informowanie rodziców o sukcesach i problemach wychowawczych uczniów. • Umożliwianie spotkań rodziców z nauczycielami różnych przedmiotów. • Wzmacnianie prawidłowych relacji wychowanka z rodziną w obliczu nowych wyzwań wynikających z choroby. • Pedagogizacja rodziców. • Wspieranie i pomoc w wyborze dalszej drogi zawodowej uczniów. • Zachęcanie rodziców do uczestnictwa na rzecz promocji szkoły poprzez zaangażowanie się w organizację imprez, projektów.	Rozmowa, pogadanka.	Wychowawca, nauczyciele
2. Kontakt ze szkołami macierzystymi wychowanków.	• Wymiana informacji oraz dokumentacji dotyczącej wychowanka. • Wspólne diagnozowanie potrzeb wychowawczych uczniów oraz ewentualnych problemów i potrzeb rodziny.	Rozmowy telefoniczne, zaświadczenia o uzyskanych ocenach i osiągnięciach.	Wychowawca, nauczyciele
3. Współpraca ze środowiskiem medycznym.	• Pozyskiwanie informacji o aktualnym stanie zdrowia wychowanków. • Konsultacje z lekarzami przy	Rozmowy, Zaświadczenia.	Wychowawca, nauczyciele

	podejmowaniu przez uczniów decyzji dotyczących dalszego kształcenia w szkolnictwie wyższym lub wyborze zawodu. • Opracowywanie, w razie potrzeby, opinii o wychowankach oraz wskazówek do pracy z uczniem przewlekle chorym.		

V. Zapewnienie poczucia zadowolenia i bezpieczeństwa na terenie szpitala oraz w kontaktach z innymi ludźmi.

CELE	ZADANIA	EWALUACJA	OSOBA ODPOWIEDZIALNA
1. Udział w uroczystościach i imprezach organizowanych na terenie Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego.	• Bezpieczne uczestnictwo (zgodnie z procedurami) w imprezach, po uprzedniej konsultacji z personelem medycznym.	Rozmowy, obserwacje.	Wychowawca, nauczyciele.
2. Umiejętne, aktywne spędzanie wolnego czasu.	• Organizowanie zajęć dodatkowych, konkursów, rozwijających zainteresowania, dostosowanych do aktualnych możliwości uczniów - pacjentów. • Wskazywanie na potrzebę właściwego gospodarowania czasem.	Zajęcia dodatkowe, Konkursy.	Wychowawca, nauczyciele.
3. Przeciwdziałanie zagrożeniom.	• Określenie symptomów uzależnienia od Internetu, komputera, TV itp. oraz przyczyn uciekania w wirtualny świat. • Propagowanie zdrowego stylu życia (Stop: dopalaczom, niewłaściwym dietom, narkotykom). • Analizowanie przyczyn przemocy w szkole, sposobów jej zapobiegania i metod walki z nią.	Dyskusja, pogadanka, broszury tematyczne.	Wychowawca, nauczyciele.

4. Kształtowanie odpowiednich postaw w kontaktach interpersonalnych.	• Uczenie dawania sobie rady z problemami życiowymi, konfliktami interpersonalnymi.• Rozwijanie umiejętności asertywnych.• Budzenie tolerancji dla odmienności (koloru skóry, przekonań, niepełnosprawności).	Rozmowy sytuacyjne, obserwacje wycinkowe, dyskusja.	Wychowawca, nauczyciele.

KALENDARZ ŚWIĄT I UROCZYSTOŚCI.

CHARAKTER ŚWIĘTA/UROCZYSTOŚCI	NAZWA	DATA
Państwowe	Święto Konstytucji 3 Maja Narodowe Święto Niepodległości	V XI
Kalendarzowe	Walentynki Dzień Kobiet Dzień Edukacji Narodowej Andrzejki Mikołajki	II III X XI XII
Religijne	Wielkanoc Boże Narodzenie	IV XII
Rodzinne	Dzień Babci i Dzień Dziadka Dzień Matki Dzień Dziecka Urodziny uczniów-pacjentów	I V VI
Szkolne	Rozpoczęcie Roku Szkolnego Światowy Dzień Chorego Dzień Pracownika Służby Zdrowia Zakończenie Roku Szkolnego	IX II IV VI

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2016/2017 (wybór)

- Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży
- Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości.

ANKIETA

Zaznacz właściwą odpowiedź.

Ankieta jest anonimowa, ułatwi zbadanie zaistniałej w klasie sytuacji.

1. *Jak się czujesz w klasie?*
 - a. Dobrze
 - b. Znośnie
 - c. Źle

2. *Jak oceniasz stosunek klasy do siebie?*
 - a. Większość mnie lubi.
 - b. Niektórzy mnie lubią.
 - c. Nie jestem specjalnie lubiany.
 - d. Większość odnosi się podle w stosunku do mnie.

3. *Klimat w naszej klasie jest?*
 - a. Dobry
 - b. Zadawalający
 - c. Zły

4. *Czy klasa jest zgrana?*
 - a. Tak
 - b. Mało
 - c. Wcale

5. *Zaznacz wypowiedzi, z którymi się zgadzasz.*
 - a. Jeden z uczniów/kilku ma naprawdę dobre pomysły.
 - b. Jeden /kilku uczniów jest bardzo miłych.
 - c. Jeden /kilku uczniów dominuje w klasie.
 - d. Jeden /kilku uczniów dokucza klasie.
 - e. Jeden /kilku uczniów jest ignorowanych.
 - f. Większość stale ignoruje jednego/niektórych uczniów.
 - g. Jeden/kilku uczniów podlizuje się nauczycielom.